

**Analiza stanu gospodarki
odpadami komunalnymi
na terenie
Gminy Miejskiej Bolesławiec
za 2016 r.**

Bolesławiec, marzec-kwiecień 2017 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	3
2. Zagadnienia ogólne.....	3
3. Źródła powstawania odpadów komunalnych.....	3
4. System gospodarowania odpadami komunalnymi.....	4
5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych.....	7
6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi	7
7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	8
8. Liczba mieszkańców	9
9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 tej ustawy	9
10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, w tym ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.....	10
11. Podsumowanie	13

1. Wprowadzenie

W oparciu o zapisy ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 250, ze zm.), gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności, dokonują corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

W myśl w/w ustawy na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmioty prowadzące punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

- 1) możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- 2) potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi;
- 3) koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych;
- 4) liczbę mieszkańców;
- 5) liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12;
- 6) ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy;
- 7) ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. Zagadnienia ogólne

W myśl przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w 2015 r. ogłoszono zamówienie publiczne na świadczenie usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec oraz utworzenie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK).

W wyniku przeprowadzonego postępowania wyłoniono Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu jako podmiot (przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne z terenu miasta), któremu umową nr 22.DGO.ZP.2015.AK zawartą w dniu 16 grudnia 2015 r. na okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r., powierzono w/w zadanie.

Podobnie jak w latach poprzednich niniejszy dokument opiera się głównie na danych i informacjach pochodzących od tego podmiotu.

W zestawieniach porównawczych uwzględniono dane zawarte w poprzednich opracowaniach (analizach za lata ubiegłe).

W celu lepszego zobrazowania zgromadzonych danych i informacji utrzymano zbliżony do poprzednich opracowań układ ich prezentacji.

3. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Zgodnie z definicją, zawartą w art. 3 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2016 r. poz. 1987, ze zm.), przez odpady komunalne rozumie się rozumie się przez to odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem

pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych; zmieszane odpady komunalne pozostają zmieszanymi odpadami komunalnymi, nawet jeżeli zostały poddane czynności przetwarzania odpadów, która nie zmieniła w sposób znaczący ich właściwości.

Niezmiennie głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych związanych z działalnością bytową człowieka są nie tylko gospodarstwa domowe, ale również szeroko rozumiane miejsca świadczenia pracy.

Przypomnieć należy, iż na mocy art. 6c ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, Rada Miasta Bolesławiec, w dniu 28 grudnia 2012 r. podjęła uchwałę nr XXXII/274/2012 (Dz. Urz. Woj. Doln. z dnia 18 lutego 2013 r., poz. 1154), którą postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Na jej podstawie podmiot wyłoniony w przetargu odbiera i zagospodarowuje odpady komunalne powstające nie tylko na terenie nieruchomości zamieszkałych, tj. domy i budynki wielolokalowe, ale również nieruchomościach niezamieszkałych, czyli przeznaczonych na działalność gospodarczą, budynków użyteczności publicznej, placówek dydaktyczno-edukacyjnych, handlowo-usługowych i innych (m.in. wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe).

Wśród źródeł powstawania odpadów komunalnych należy wymienić również tzw. „dzikie wysypiska”. W ramach środków zabezpieczanych w budżecie usuwane są nieczystości z tego typu miejsc i terenów.

4. System gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z zapisami zawartymi w obowiązującym regulaminie, gospodarka odpadami komunalnymi na terenie miasta Bolesławiec opiera się na odbiorze odpadów z terenu nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych, ze szczelnych i przystosowanych do mechanicznego opróżniania pojemników.

Odebrane zmieszane odpady oraz pozostałości po segregacji trafiają do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieiniu (ZUOK). Odpady odebrane w sposób selektywny oraz wielkogabarytowe dostarczane są głównie do ZUOK lub Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Regulamin określa wymagania w zakresie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Zakłada, że w przypadku selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z głównego strumienia odpadów należy wyłączyć, co najmniej następujące frakcje odpadów:

- 1) papier i tekturę oraz opakowania wielomateriałowe;
- 2) tworzywa sztuczne i metale;
- 3) szkło oraz opakowania ze szkła;
- 4) odpady zielone;
- 5) odpady budowlane i rozbiórkowe powstające w wyniku remontów wykonywanych samodzielnie przez właścicieli nieruchomości, których przeprowadzenie nie wymaga zgłoszenia ani pozwolenia na budowę zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1409 z późn. zm.);
- 6) przeterminowane leki, strzykawki i termometry rtęciowe;
- 7) chemikalia;
- 8) zużyte baterie i akumulatory;
- 9) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny;
- 10) meble i inne odpady wielkogabarytowe;

- 11) tekstylia i odzież;
- 12) zużyte opony;
- 13) problematyczne odpady komunalne (m.in. termometry rtęciowe, gaśnice, puszki po farbach, lakierach, aerozolach, zużyte smary, oleje, kleje).

W myśl regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bolesławiec biodegradowalne odpady komunalne z gospodarstw domowych zaleca się zagospodarowywać we własnym zakresie i na własne potrzeby w kompostowniach przydomowych. Nie może ono jednak powodować uciążliwości zarówno na terenie nieruchomości, na której jest prowadzone, jak i na terenie nieruchomości sąsiednich.

Odpady wielkogabarytowe oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny odbierane są po zgłoszeniu bezpośrednio z terenu nieruchomości na której powstają.

Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zapewnione jest również w „systemie akcyjnym”, np. w ramach „Akcji sprzątanie świata” i „Światowego dnia Ziemi”.

W ciągu roku, a w szczególności w miesiącach październik/listopad prowadzona jest zbiórka odpadów zielonych (liści). Odbiór tych odpadów odbywa się w systemie workowym, przy czym każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do wyposażenia się w worki we własnym zakresie.

Regulamin dopuszcza, aby odpady papieru, metali, tworzyw sztucznych, opakowań ze szkła oraz opakowań wielomateriałowych, gromadzone były także w systemie „workowym”.

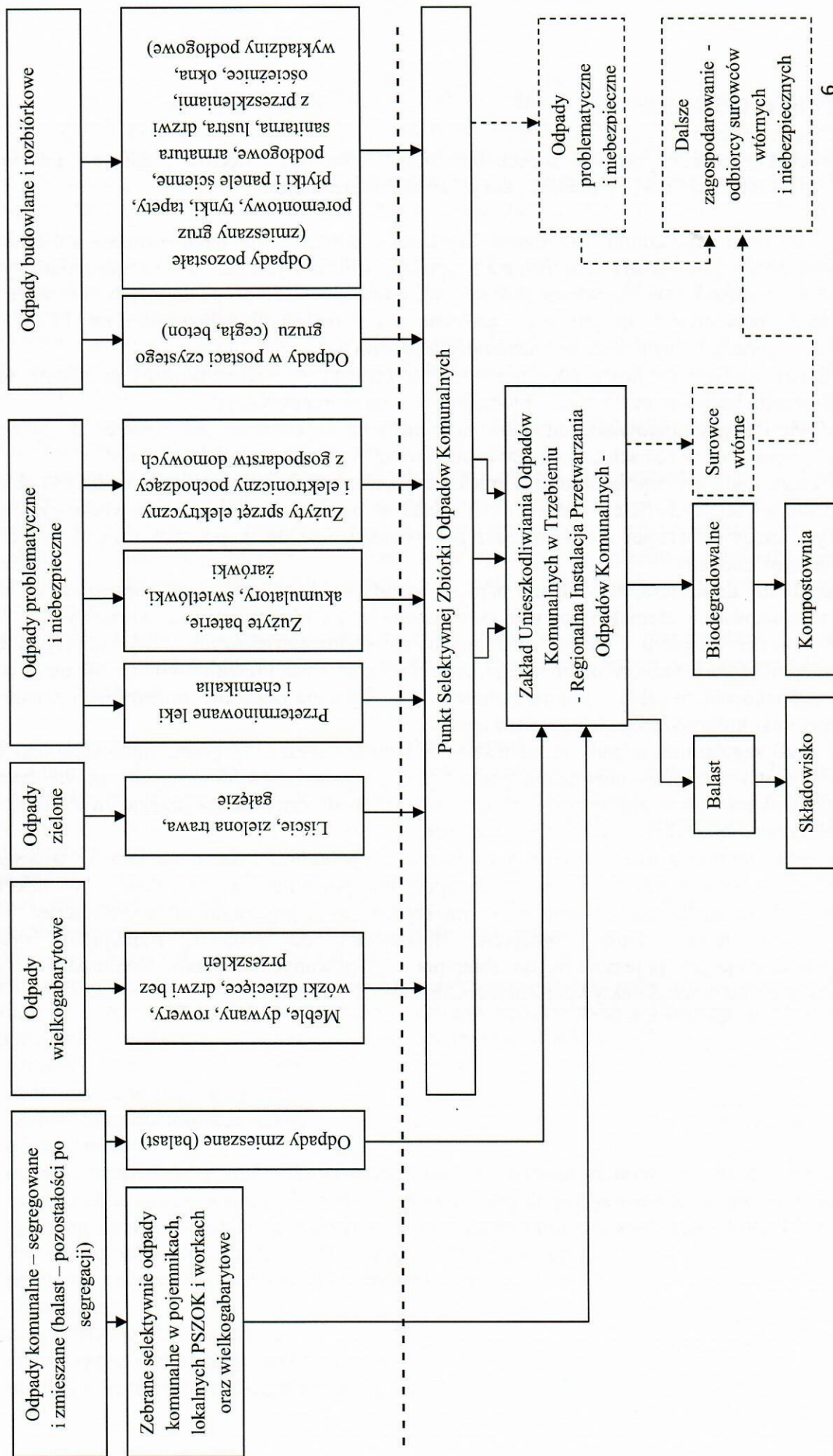
Do zbierania papieru i tektury oraz opakowań wielomateriałowych – wykorzystywane są pojemniki (worki) koloru niebieskiego, tworzyw sztucznych i metali – koloru żółtego, a szkła oraz opakowań ze szkła – koloru zielonego. Do zbierania odpadów zmieszanych stosuje się pojemniki koloru szarego lub grafitowego.

W myśl regulaminu odpady problematyczne i niebezpieczne, tj. przeterminowane leki oraz termometry rtęciowe, chemikalia pochodzące z gospodarstw domowych, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można przekazywać do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

W celu ułatwienia mieszkańcom pozbywania się przeterminowanych leków w większości aptek na terenie miasta umieszczono specjalne pojemniki na te odpady. W szkołach i budynkach użyteczności publicznej rozmieszczono także pojemniki na zużyte baterie.

Na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec od 2003 r. funkcjonuje system ogólnodostępnych pojemników do zbierania segregowanych odpadów komunalnych, tzw. lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Schemat 1 – system gospodarowania odpadami komunalnymi – „droga odpadu” (stan obowiązujący w 2016 r.)

Uzupełnieniem infrastruktury sprzyjającej segregacji odpadów komunalnych w postaci sieci lokalnych Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych („gniazd”) jest centralny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). PSZOK powstał i funkcjonuje na terenie Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu przy ul. S. Staszica 6.

5. Możliwości przetwarzania odpadów komunalnych

Na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec nie ma bezpośredniej możliwości przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zebrane z terenu miasta Bolesławiec odpady komunalne zagospodarowywane są w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieniu posiadającym status Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). RIPOK w Trzebieniu znajduje się w regionie zachodnim Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami i zgodnie z jego postanowieniami jest jedną z dwóch takich instalacji w regionie, do których obowiązkowo muszą trafiać zmieszane odpady komunalne z powiatów: bolesławieckiego, lubańskiego i zgorzeleckiego.

Linia mechaniczno-biologicznego przetwarzania (MBP) dla zmieszanych odpadów komunalnych RIPOK posiada wydajność 40.000 Mg/rok*.

Wydajność RIPOK dla odpadów zielonych i ulegających biodegradacji zebrane selektywnie to 2.000 Mg/rok*.

Dla pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania zdolność unieszkodliwienia przez składowanie to 16.240 Mg/rok*.

* źródło: dane przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne za terenu miasta;

6. Plany inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Gminy na mocy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obowiązane są podejmować szereg działań związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi. Zadania te obejmują również działania inwestycyjne z zakresu utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Bolesławiec. Gmina Miejska Bolesławiec nie zawarła w budżetowych dokumentach planistycznych zadań inwestycyjnych ściśle związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Mając jednak na uwadze tworzenie mieszkańcom możliwości selektywnego zbierania odpadów komunalnych, tzw. segregacji „u źródła”, na terenie miasta utrzymywana jest, głównie przy budynkach wielolokalowych, sieć ogólnodostępnych pojemników do zbierania odpadów komunalnych, tj. papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz opakowań ze szkła.

Z racji funkcjonującego w mieście centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych i przewidzianego dla budynków jednorodzinnych workowego systemu pozbywania się odpadów komunalnych, ogranicza się tworzenie ogólnodostępnych pojemników do gromadzenia odpadów segregowanych w obrębach tego typu nieruchomości.

Z uwagi na fakt, iż Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Bolesławcu (MZGK) jest głównym podmiotem realizującym zadania komunalne z zakresu gospodarki odpadami na terenie miasta, w niniejszym opracowywaniu uwzględniono pozyskane od MZGK informacje na temat planów inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem tymi odpadami. MZGK przedstawił swoje zamierzenia, przy czym nie dokonał ich wyszacowania kwotowego. Plany obejmują, m.in. następujące działania:

- zamknięcie i rekultywacja sektora A na kwaterze nr 1;
- zakup kompaktora do zagęszczania odpadów na składowisku;

- modernizację infrastruktury niezbędnej do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami komunalnymi w ZUOK Trzebień (budowa boksów, zakup mobilnej rozdrabniarki do odpadów komunalnych, wielkogabarytowych i zielonych, zakup kontenerów, zakup samochodu z systemem hakowym i ładowarki);
- budowa boksów na odpady budowlane i mineralne;
- zakup prasy belującej do odpadów segregowanych;
- wykonanie zamknięcia obiektu zasobni wraz z systemem wentylacyjnym i odpylającym hali sortowniczej;
- zakup śmieciarki z HDS;
- modernizacja i rozbudowa PSZOK;
- zakup śmieciarki do odbioru odpadów zielonych,
- zakup samochodu skrzyniowego z HDS;
- zakup ładowarki do PSZOK.

MZGK jak dotąd nie sygnalizował, aby brak realizacji któregośkolwiek z w/w zadań uniemożliwiał zagospodarowywanie całego strumienia odpadów płynącego od wytwórców z terenu miasta Bolesławiec.

7. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

W 2016 r. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych i związane z nimi wydatki zamknęły się kwocie 7.231.531 zł*. Dla porównania w 2015 r. wyniosły one 7.091.862 zł, w 2014 r. 6.569.343 zł, a w II półroczu 2013 r. 2.872.880 zł.

Obserwowany wzrost kosztów (wydatków) na odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych związany jest z w dużej mierze z poszerzeniem zakresu rzeczowego zadania zlecanego podmiotowi odbierającemu odpady komunalne z terenu miasta. Na przełomie w/w lat zakres świadczeń wykonywanych dla mieszkańców w zamian za wnoszoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi poszerzony został m.in. o utrzymanie w należytym stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym pojemników na odpady komunalne, wyposażanie nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych w pojemniki na odpady zmieszane i pozostałości po segregacji oraz worki na odpady segregowane. W ramach możliwości przedmiotowy zakres świadczeń jest sukcesywnie poszerzany.

Podobnie jak w każdym z analizowanych okresów relatywnie największym obciążeniem podmiotu odbierającego odpady komunalne jest opłata za unieszkodliwianie odpadów, uwzględniająca opłatę jaką obowiązany jest on ponosić za składowanie odpadów, czyli korzystanie ze środowiska (nazywana opłatą „marszałkowską” – art. 273 ust. 1 pkt 4 ustawy z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska – t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 519). W 2016 r. opłata za unieszkodliwianie wyniosła 3.790.039 zł*, w 2015 r. 2.927.285 zł*, w 2014 r. 2.804.848 zł*, a w II półroczu 2013 r. 1.261.291 zł*.

Opłata za korzystanie ze środowiska to instrumentem o charakterze finansowo-prawnym, służący osiągnięciu celów ochrony środowiska wynikających z podstawowych obecnie zasad światowego i europejskiego prawa ochrony środowiska, tj. zasadą „zanieczyszczający płaci”. Za „zanieczyszczającego” środowisko (sprawcę uciążliwości dla środowiska), przepisy dotyczące opłat uznają ostatecznego sprawcę takiej uciążliwości, a więc w przypadku składowania odpadów – ich posiadacza (składowującego). Dla miasta Bolesławiec takim podmiotem jest MZGK.

* źródło: dane przedsiębiorcy odbierającego odpady komunalne z terenu miasta;

8. Liczba mieszkańców

Systematycznie prowadzone działania w zakresie analizy zobowiązanych do uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pozwoliły na ustalenie nowych, mieszczących się w definicji ustawowej, właścicieli nieruchomości, którzy obowiązani są wносить w/w opłatę. W 2016 r. wysłano 155 wezwań mających na celu doprowadzenie do wywiązywania się z ciążących na właścicielach nieruchomości obowiązków w zakresie tej opłaty – złożenie nowych lub zmieniających deklaracji.

Na koniec 2016 r. w ewidencji wymiarowej liczba mieszkańców objętych nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi wyniosła 31.653, z tego deklarujących segregację odpadów było 26.157, a niesegregujących 5.496.

Na koniec 2016 r. liczba mieszkańców objętych systemem gospodarowania odpadami komunalnymi różni się od liczby mieszkańców widniejących w ewidencji osób zameldowanych (37.167 zameldowanych na pobyt stały i 902 zameldowanych na pobyt czasowy) i tym samym szacunkowej liczby mieszkańców miasta, którą uwzględniono przy kalkulacjach na etapie tworzenia nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi na przełomie 2012/2013 r. (35.793). Różnice wynikają głównie z faktu oparcia metody obliczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi o liczbę faktycznie zamieszkujących w nieruchomości.

Literalne brzmienie zapisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, kształtujące się poglądy prezentowane przez sądy administracyjne w orzecznictwie oraz interpretacje Ministerstwa Ochrony Środowiska, nie pozwalają jednak zbyt wiele na zmniejszenie różnicy w tym obszarze.

Ponadto liczbę faktycznie zamieszkujących na terenie miasta Bolesławiec determinują wszelkiego rodzaju migracje mieszkańców, a więc wyjazdy poza granice miasta (kraju) w celach zarobkowych, pobierania nauki, czy też zmiany miejsc zamieszkania wynikające z posiadania wielu nieruchomości, np. w innych miejscowościach.

Nie bez znaczenia dla ilości faktycznie zamieszkujących w mieście pozostaje również obserwowany od kilku lat trend wyludniania się miast położonych w niedalekich odległościach od dużych aglomeracji miejskich, tj. Wrocław, Poznań.

9. Liczba właścicieli nieruchomości którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12 tej ustawy

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. na terenie miasta Bolesławiec*:

- istnieje 58 nieruchomości ze zbiornikami bezodpływowymi niepodłączonymi do kanalizacji,
- nie stwierdzono oczyszczalni przydomowych,
- istnieje 1 stacja zlewna.

W analizowanym okresie służby komunalne wraz ze strażnikami miejskimi na bieżąco podejmowały działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W stosunku do pozostałych właścicieli, których nieruchomości nie zostały jeszcze podłączone do kanalizacji miejskiej, w 2017 r. podjęte zostaną stosowne działania.

* źródło: sprawozdanie SG-01 za 2016 r.

10. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy, w tym ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

W opracowywanej w 2013 r. dokumentacji przetargowej postępowania o zamówienie publiczne, mającego na celu wyłonienie wykonawcy zadania polegającego na odbiorze i zagospodarowaniu odpadów komunalnych oraz prowadzeniu centralnego punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, określono szacunkowe ilość odpadów komunalnych, które wytworzone zostaną w najbliższych latach. Przedstawiają się one następująco:

- 2013 r. – 18.064,73 Mg/rok,
- 2014 r. – 18.205,63 Mg/rok,
- 2015 r. – 18.347,64 Mg/rok.

Gminy, w myśl art. 6c ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. W myśl art. 6c ust. 2 tej ustawy możliwy jest również odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają takie odpady.

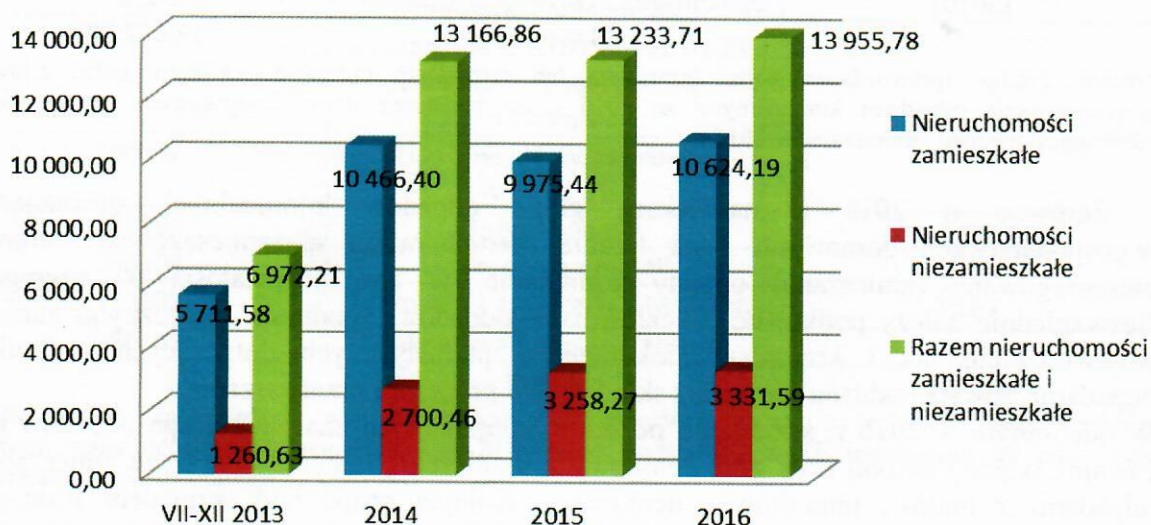
Rada Miasta Bolesławiec na mocy uchwały z dnia 28 grudnia 2012 r. nr XXXII/274/2012, postanowiła o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Podmiot, któremu powierzono zadanie związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych odbiera i zbiera odpady zarówno z nieruchomości zamieszkałych, jak i nieruchomości przeznaczonych na szeroko rozumianą działalność gospodarczą, budynków użyteczności publicznej, placówek dydaktyczno-edukacyjnych i handlowo-usługowych, a także inne nieruchomości m.in. wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe.

Tabela 1 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych

Rodzaj nieruchomości*	Ilość odebranych odpadów [Mg]*			
	VII-XII 2013	I-XII 2014	I-XII 2015	I-XII 2016
Nieruchomości zamieszkałe	5 711,58	10 466,40	9 975,44	10 624,19
Nieruchomości niezamieszkałe	1 260,63	2 700,46	3 258,27	3 331,59
Ogółem:	6 972,21	13 166,86	13 233,71	13 955,78

* źródło: dane podmiotu odbierającego odpady komunalne;

Wykres 1 – Ilość odpadów komunalnych odebranych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych*

* źródło: dane podmiotu odbierającego odpady komunalne;

Jak widać w ogólnym strumieniu odpadów komunalnych zdecydowaną większość stanowią odpady powstające w gospodarstwach domowych. W 2016 r. powstawało ich blisko 885,35 Mg miesięcznie, w 2015 r. 831,29 Mg, w 2014 r. 872,20 Mg, a w II półroczu 2013 r. 951,93 Mg.

Ilości odebranych odpadów z nieruchomości niezamieszkałych, czyli tych, w których prowadzona jest szerokorozumiana działalność (w tym działalność gospodarcza), rokrocznie rosną.

Rosnący trend ilości odpadów z nieruchomości niezamieszkałych wraz z niejednoznaczną tendencją w ilości odpadów z nieruchomości zamieszkałych, aczkolwiek wskazującą na ogólny wzrost ilości odpadów wytwarzanych przez mieszkańców, powodują ogólny wzrost dostarczanych do RIPOK w Trzebieniu ilości odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec.

Tabela 2 – Odebrane odpady komunalne nieulegające biodegradacji w 2016 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200307	Odpady wielkogabarytowe	198,60
200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	9 768,56
200203	Inne odpady nieulegające biodegradacji	369,46
170904	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	927,04
170203	Tworzywa sztuczne	0,14
170101	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	1 506,74

160605	Inne baterie i akumulatory	2,30
150107	Opakowania ze szkła	310,75
150106	Zmieszane odpady opakowaniowe	1,53
150104	Opakowania z metali	4,89
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	572,27
Razem		13 662,28

*źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2016 r.;

Zarówno w 2016 r. największą grupę odpadów komunalnych powstających w gospodarstwach domowych i na terenie nieruchomości niezamieszkałych stanowiły niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, w tym pozostałości po segregacji. Bezwzględnie należy podkreślić, iż całość tych odpadów, zgodnie z wytycznymi zarówno wojewódzkich, jak i krajowych dokumentów planistycznych dotyczących gospodarki odpadami, została poddana innemu niż składowanie procesom przetwarzania.

W odebranym w 2016 r. strumieniu odpadów komunalnych znaczącą grupą odpadów były również odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów wraz ze zmieszanymi odpadami z budów, remontów i demontaży. Kolejną grupę pod względem ilościowo-wagowym stanowiły odpady opakowaniowe z frakcji gromadzonych selektywnie, a więc opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania ze szkła oraz inne odpady nieulegające biodegradacji.

Tabela 3 – Selektywnie odebrane odpady komunalne ulegające biodegradacji w 2016 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200302	Odpady z targowisk	49,87
200201	Odpady ulegające biodegradacji	112,88
200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	78,16
150101	Opakowania z papieru i tektury	264,67
Razem		505,58

*źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2016 r.;

Największą grupę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji stanowiły opakowania z papieru i tektury, których w 2016 r. odebrano 264,67 Mg. Kolejną ilościowo-wagą grupę odpadów stanowiły odpady ulegające biodegradacji i odpady kuchenne ulegające temu procesowi. Najmniejszą pod względem ilościowym grupę odpadów stanowiły odpady z targowisk, których w 2016 r. odebrano 49,87 Mg.

Tabela 4 – Zebrane odpady komunalne (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) w 2016 r.*

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Masa odebranych odpadów [Mg]
200307	Odpady wielkogabarytowe	166,55
200201	Odpady ulegające biodegradacji	278,20
200136	Zużyte urządzenia elektryczne	18,27

	i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	
200135*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	27,46
200132	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,04
160103	Zużyte opony	5,85
150104	Opakowania z metali	3,45
150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	38,87
150101	Opakowania z papieru i tektury	39,13
Razem		577,82

*źródło: źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2016 r.;

W strumieniu odpadów komunalnych trafiających do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) największą ilościowo-wagową grupę odpadów stanowiły w 2016 r. odpady ulegające biodegradacji i odpady wielkogabarytowe. Opakowań z tworzyw sztucznych i opakowań z papieru i tektury zebrano w 2016 r. podobną ilość, tj. blisko 40 Mg. Kolejnymi ilościowo-wagowymi grupami odpadów były zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające i niezawierające niebezpiecznych składników, których w 2016 r. zebrano blisko 46 Mg.

Najmniejszą z punktu widzenia ilościowo-wagowego grupę odpadów trafiających w 2016 r. do PSZOK stanowiły zużyte opony, opakowania z metali i przeterminowane leki.

11. Podsumowanie

Każda gmina obowiązana jest osiągnąć do dnia 31 grudnia 2020 r.:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w wysokości co najmniej 50% wagowo;
- poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne w wysokości co najmniej 70% wagowo;

a także do dnia 16 lipca 2020 r. ograniczyć masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania do nie więcej niż 35% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

W odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2012 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2167), Gmina Miejska Bolesławiec osiągnęła¹:

¹ źródło: sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2016 r. na podstawie danych uzyskanych od podmiotów odbierających odpady komunalne w 2016 r.;

- 1) poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła 34%, przy wymaganym w 2016 r. 18%;
- 2) poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych 68%, przy wymaganym w 2016 r. 42%.

Z kolei w odniesieniu do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 25 maja 2012 r. w sprawie poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz. U. z 2012 r. poz. 676), wskazać należy, iż w 2016 r. wskaźnik osiągnął wartość zerową², przy dopuszczalnym na koniec 2016 r. poziomie 45%. Zerowy poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania, w myśl obowiązujących przepisów i wytycznych, jest wartością poprawną. Dzieje się tak ponieważ zarówno odpady ulegające biodegradacji zebrane ze strumienia odpadów komunalnych, jak i zebrane zmieszane odpady komunalne o kodzie 20 03 01, nie zostały przekazane do składowania, a po ich przetworzeniu powstaje „stabilizat” o kodzie 19 05 99. Tym samym, masa odpadów o kodzie 19 12 12 powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu wynosi zero, co w konsekwencji prowadzi do wyzerowania składników w oparciu o które obliczana jest masa odpadów ulegających biodegradacji przekazanych do składowania².

Powyższe dane dowodzą, iż system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie miasta Bolesławiec funkcjonuje prawidłowo, a gmina wywiązuje się z ciążących na niej obowiązków w zakresie osiągania ustawowych „eko-wskaźników”.

Na podstawie niniejszego opracowania sformułować należy niezmiennie w stosunku do analiz za lata poprzednie wnioski, a mianowicie:

- istnieje odpowiednia infrastruktura umożliwiająca przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania;
- ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie miasta wykazuje tendencję rosnącą, przy czym całość strumienia odpadów poddawana jest procesom odzysku i unieszkodliwiania zapobiegającym deponowaniu ich na składowisku;
- osiągane są właściwe poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku odpadów komunalnych;
- potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi zostały określone, jednak nie determinują one prawidłowego funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi;
- miesięczne koszty poniesione na odbieranie, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych i związane z nimi wydatki systemowe w okresie poddanym analizie wykazują tendencję rosnącą;
- podejmowane są działania mające na celu objęcie wszystkich mieszkańców systemem odpadowym i zmniejszenie liczby nieruchomości korzystających ze zbiorników bezodpływowych;
- należy w dalszym ciągu prowadzić działania edukacyjno-informacyjne zachęcające mieszkańców miasta (w tym działkowców) do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w celu dotrzymania i osiągnięcia wymaganych poziomów recyklingu,

² pismo nr DOW-S-I.7012.1.2015 ACh (L.dz. 695/03/2016) Marszałka Województwa Dolnośląskiego;

przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych oraz poziomów ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Opracował:

Kierownik
Referatu Gospodarki Odpadami

27. 04. 2017

Adrian Kaczmarek

Zaakceptował:

Z-CA NACZELNIKA WYDZIAŁU
Zamówień Publicznych i Inwestycji Miejskich

27. 04. 2017

Robert Rzeźnicki

Zatwierdził:

z up. PREZYDENTA MIASTA

27. 04. 2017

Iwona Mandżuk-Dudek
I. Z-ca PREZYDENTA MIASTA